

Dosarul nr. 2r-29/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. G. Stratulat)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Prutreau, I. Țurcan)

DECIZIE

13 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Instituției Publice „Agenția
Servicii Publice” împotriva lui Ilie Chiperceanu și Mariei Chiperceanu cu privire la
declararea nulității căsătoriilor și a certificatului de divorț

împotriva încheierii din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin
care a fost restituită cererea de apel depusă de Instituția Publică „Agenția Servicii
Publice”

constată:

La 9 ianuarie 2018, IP „Agenția Servicii Publice” a depus cerere de chemare
în judecată împotriva lui Ilie Chiperceanu și Mariei Chiperceanu cu privire la
declararea nulității căsătoriilor și a certificatului de divorț.

Întemeindu-și pretențiile în baza dispozițiilor art. 28, 33, 38, 85, 166, 167
CPC, art. 15, 41 Codul familie, art. 62 din Legea privind actele de stare civilă, a
solicitat declararea nulității căsătoriei încheiate între Ion Strună și Maria Strună
(Andronic - numele de familie până la căsătorie) cu recunoașterea nulității actului
de căsătorie nr. 130 din 21 noiembrie 1993, întocmit de Oficiul Stării Civile
Nisporeni, pe numele lui Ion Strună și Mariei Strună (Andronic), declararea nulității
căsătoriei încheiate între Ilie Chiperceanu și Maria Chiperceanu (Andronic) cu
recunoașterea nulității actului de căsătorie nr. 24 din iunie 1998, întocmit de Primăria
Grătiești mun. Chișinău, pe numele lui Ilie Chiperceanu și Mariei Chiperceanu
(Andronic), recunoașterea nulității actului de divorț nr. 191 din 17 martie 1998,
întocmit de Oficiul Stării Civile sect. Rîșcani mun. Chișinău, pe numele lui Ion
Strună și Mariei Andronic (Strună - numele de familie până la divorț).

Prin hotărârea din 24 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost
respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

La 11 august 2020, IP „Agenția Servicii Publice” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 24 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de IP „Agenția Servicii Publice”, fiindu-i comunicat că necesită să prezinte, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, apelul motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, în termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii. A fost explicat că în caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) CPC.

La 13 noiembrie 2020, IP „Agenția Servicii Publice” a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 24 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, prin care a solicitat admiterea acesteia, casarea hotărârii primei instanțe, cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de IP „Agenția Servicii Publice” pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel, expuse în încheierea din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

La 8 decembrie 2020, IP „Agenția Servicii Publice” a declarat recurs împotriva încheierii din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel, cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat că la 3 noiembrie 2020 (nr. de intrare în cancelaria ASP 10502), IP „Agenția Servicii Publice” a recepționat încheierea instanței de apel din 15 octombrie 2020 de a nu da curs cererii de apel.

Astfel, apelul motivat a fost înregistrat în cancelaria Curții de Apel Chișinău la 13 noiembrie 2020, prin urmare, în interiorul termenului acordat de către instanța de apel.

A considerat că argumentele instanței de apel precum că la 30 octombrie 2020 actul judecătoresc a fost expediat prin poșta electronică și respectiv, din acest moment a început să curgă termenul de 10 zile acordat pentru depunerea apelului motivat, nu sunt plauzibile, or o simplă expediere prin poșta electronică (inclusiv fără semnătură electronică), nu poate fi considerat că destinatarul a recepționat actul judecătoresc.

Totodată, a evidențiat că prevederile Codului de procedură civilă stabilesc că actul judecătoresc se comunică prin scrisoare recomandată, iar recepționarea se confirmă prin avizul de recepție.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată la 30 noiembrie 2020 la adresa electronică a IP „Agenția Servicii Publice”, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 107).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 8 decembrie 2020 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul împotriva încheierii contestate urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele dosarului, la 11 august 2020, IP „Agenția Servicii Publice” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 24 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f. d. 77).

Ca urmare, prin încheierea din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de IP „Agenția Servicii Publice”, fiindu-i comunicat că necesită să prezinte, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, apelul motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, în termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii. A fost explicat că în caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) CPC (f. d. 91-92).

Actele cauzei atestă și faptul că încheierea din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu a fost dat curs cererii de apel, la data de 30 octombrie 2020 a fost expediată la adresa electronică a IP „Agenția Servicii Publice”, indicată în antetul procurii nr. 01/2878 din 13 mai 2020, anexată la cererea de apel nemotivată – asp@asp.gov.md, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f. d. 78, 94).

Prin urmare, termenul de 10 zile acordat de instanța de apel pentru lichidarea neajunsului cererii de apel a început să curgă la data de 31 octombrie 2020 și, respectiv, a expirat la data de 9 noiembrie 2020.

Cu toate acestea, IP „Agenția Servicii Publice” nu a înlăturat în termenul acordat de către instanța de apel neajunsul indicat în încheierea din 15 octombrie 2020, cererea de apel motivată fiind prezentată la 13 noiembrie 2020, astfel, peste termenul acordat de către instanță.

Instanța de recurs va respinge argumentul invocat în recurs de către IP „Agenția Servicii Publice” în sensul că o simplă expediere prin poșta electronică (inclusiv fără semnătură electronică), nu poate fi considerat că destinatarul a recepționat actul judecătoresc, iar prevederile Codului de procedură civilă stabilesc că actul judecătoresc se comunică prin scrisoare recomandată, recepționarea se confirmă prin avizul de recepție.

Și asta deoarece, potrivit art. 100 alin. (1) CPC, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice.

În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

La caz, însă, astfel de mențiuni de eroare tehnică, odată cu expedierea actului judecătoresc la adresa electronică a IP „Agenția Servicii Publice”, lipsesc.

Drept urmare, acțiunile instanței de apel cu privire la expedierea încheierii din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, se încadrează pe deplin în rigorile prevăzute de legislația în vigoare.

Mai cu seamă că, după cum a fost menționat deja mai sus, adresa poștei electronice – asp@asp.gov.md a fost indicată de însuși apelant în antetul procurii nr. 01/2878 din 13 mai 2020, anexată la cererea de apel nemotivată, iar potrivit art. 100 alin. (1¹) CPC, cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați *prin adresa electronică indicată* în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, *în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice*.

Ca consecință, respectivele concretizări resping și susținerea recurentului precum că IP „Agenția Servicii Publice” a recepționat la data de 3 noiembrie 2020 (nr. de intrare în cancelaria ASP 10502) încheierea instanței de apel din 15 octombrie 2020 de a nu da curs cererii de apel, fiind cert că actul trimis destinatarului prin poșta electronică se consideră recepționat în ziua expedierii.

Această regulă, de altfel, este stabilită și prin art. 21 alin. (2) din Legea privind semnătura electronică și documentul electronic, care statuează că dacă semnatarul și destinatarul documentului electronic nu au convenit altfel, *moment al recepționării documentului electronic se consideră momentul intrării acestuia în sistemul*

informațional indicat de destinatar. În cazul în care destinatarul documentului electronic nu a indicat sistemul informațional respectiv, documentul electronic se consideră recepționat din momentul intrării acestuia în sistemul informațional al destinatarului, iar în cazul în care destinatarul nu dispune de un asemenea sistem – din momentul extragerii de către destinatar a documentului electronic din sistemul informațional prin care a fost transmis.

Astfel fiind, se atestă că Curtea de Apel Chișinău, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) CPC, întemeiat a dispus, prin încheierea 19 noiembrie 2020, restituirea cererii de apel depusă de IP „Agenția Servicii Publice”, dat fiind faptul că apelanta nu a depus cerere de apel întocmită în conformitate cu exigențele legii în termenul acordat de instanță.

Or, potrivit art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În acest sens, se va reține că IP „Agenția Servicii Publice” trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii acordați de instanța de apel.

Această obligație rezultă și din dispozițiile art. 56 alin. (3) CPC, care indică că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Instanța de recurs consideră necesar, la acest segment, de a menționa și faptul că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Aici, se va menționa că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, stabilirea bazei legale a unei acțiuni de către instanță și termenele – limită pentru introducerea unei acțiuni se numără printre limitările permise ale dreptului de acces la o instanță, cu condiția ca acestea să nu restricționeze accesul unei persoane la un tribunal de o manieră care îi afectează chiar esența dreptului sau când nu urmăresc un scop legitim ori nu există o relație rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie atins.

Astfel, instanța de recurs subliniază că în cazul în care instanța de judecată a stabilit un anumit termen în care trebuie efectuate acțiuni procesuale, partea care trebuie să le execute are obligația de a îndeplini acestea acțiuni în termenul indicat în actul de dispoziție judecătorească, iar la utilizarea mijloacelor de comunicare (poșta electronică, oficiul poștal), să se asigure că ele vor ajunge la destinatar cel târziu la momentul stabilit în prealabil de către instanța și nicidecum până la ora 24:00 a ultimei zile a termenului. O altă abordare va echivala cu o încălcare a termenului de procedură, fixat de instanță.

Față de cele ce preced, este indubitabil că motivele recursului sunt neîntemeiate, astfel că, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”.

Se menține încheierea din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” împotriva lui Ilie Chiperceanu și Mariei Chiperceanu cu privire la declararea nulității căsătoriilor și a certificatului de divorț.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Mariana Pitic